

Ist izhaja od oktobra 1947 kot tednik — Od 1. januarja 1958 kot poltednik — Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko, in sicer ob ponedeljkih, sredah in sobotah

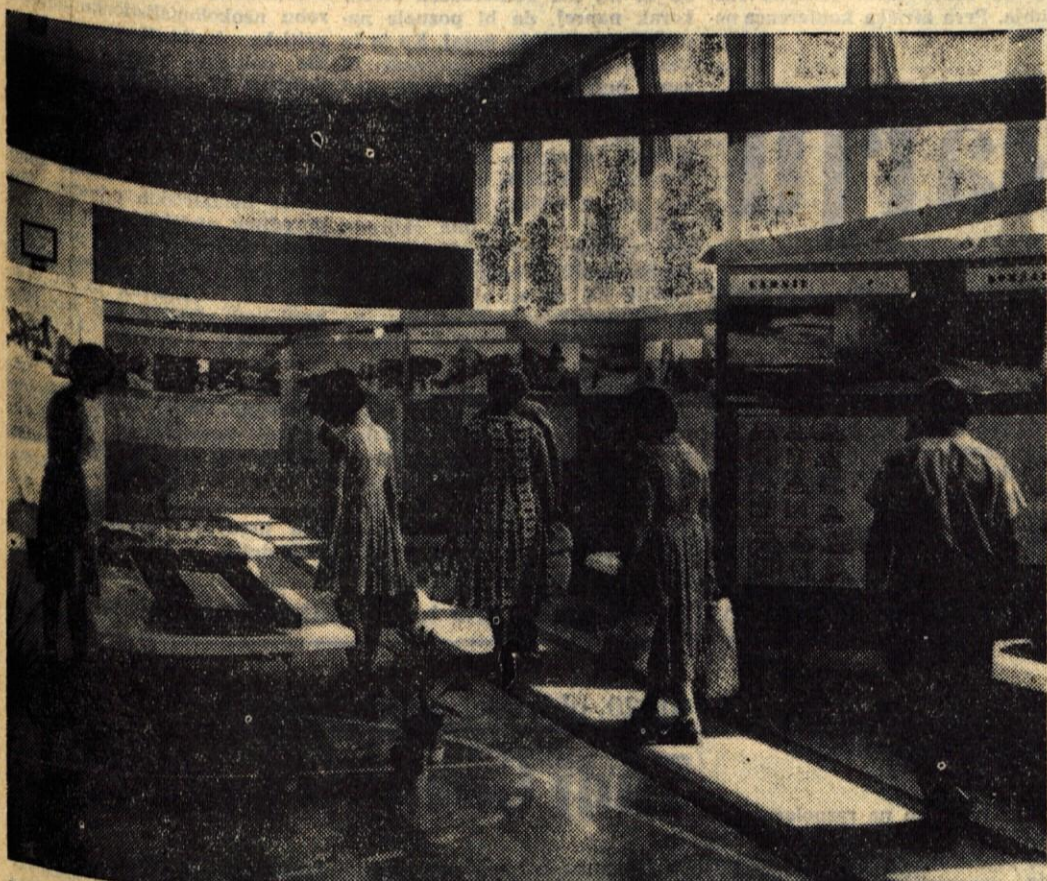
GLAS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

KRANJ — SKEDA, DNE 7. AVGUSTA 1963

LETO XVI. — ST. 91 — CENA 10 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Gregor Kocijan

Pogled na del turistično urbanistične razstave, ki so jo gorenjske občine (Kranj, Škofja Loka, Tržič, Radovljica, Jesenice, Kamnik, Domžale) in Gorenjska turistična zveza pripravile v okviru sejma v Kranju

Skoraj štirinajst dni po skopski tragediji
Tudi mladina bo pomagala obnoviti Skopje

V zadnjih dneh se je stanje v Skopju bistveno normaliziralo. To velja tudi za mestni in železniški promet. Slednji je pravzaprav popolnoma normaliziran, saj prihajajo in odhajajo na železniško postajo mednarodni in lokalni vlaki v glavnem točno po voznem redu. Mestne ulice so polne tovarnjakov, ki odvažajo ruševine ali pa raznovrstne druge predmete na varno. Kljub vsem tem znatno izboljšanja pa mesto kot celota še vedno nudi strašen videz. Izredno lepo in sončno vreme pa omogoča reševalnim ekipam nemoteno odstranjevanje ruševin.

Skopska selzmološka služba, ki je zabeležila že 243 potresnih sunkov, sklepa, da so bili zadnji potresni sunki vse šibkejši in da se je zemlja umirila. Seznam žrtev se je zadnje dni nekoliko povečal in so tako doslej pod ruševinami našli 941 mrtvih, izmed katerih so jih 778 identificirali.

Za petino dražje zdravstvene storitve

Polletni obračun sredstev v skladu za zdravstveno zavarovanje celotne skupnosti zavarovancev občin Kranj, Škofja Loka in Tržič ob upoštevanju neplačanih računov ne odkriva najbolj razvešene ali nevarne situacije. Opozarja na to, da bo znižanje stroškov za zdravstveno varstvo. Edina pot k temu je manjšanje števila zdravstvenih storitev, kajti cene so se že dvignile in jih ni mogoče zniževati. Zdravstvene storitve so približno za petino dražje kot so bile v lanskem letu, sklad pa bo imel predvideno okrog 10 odstotkov več dohodkov.

Do polletja so izdatki najbolj prerasli dohodek na območju podružnice Kranj, kjer je primanjkljaj dosegel 18 milijonov 762 tisoč dinarjev. Na tržiškem območju je

Skopje — merilo socialistične enotnosti in humanizma

Pomoč mora biti dolgotrajna

Montažne hiše iz »Jelovice« — Vrnitev jeseniške strokovne skupine — Kranj: nad 80 milijonov dinarjev

KRANJ, 6. avgusta — Po vseh naših krajih se je zbiranje pomoči prizadetemu mestu Skopje razširilo iz občinskih štabov na krajevne skupnosti, na osnovne organizacije RK in SZDL, na stanovniške skupnosti, na sindikalne organizacije itd. Ustali se je mišljenje, da mora biti ta pomoč dolgoročnejša in dobiti svoj odmev v povečani proizvodnji.

O tem so že razpravljali na raznih samoupravnih organih in včeraj tudi na seji ObO SZDL v KRANJU. Prva pomoč je že v ozadju. Toda prizadeti prebivalci bodo potrebovali pomoč skozi leta in leta, da si bodo zgradili novo mesto, normalizirali tok gospodarstva in ob tem lažje preboleli izgubljene žrtve. Ob takih ugotovitvah se tudi zbiranje pomoči usmerja postopoma na dolgoročne oblike. Ugotavljajo, da se še vedno širi akcija za zbiranje denarja in materiala. Skupno je že zbrano nad 80 milij. dinarjev, čeprav tu še niso všteti prispevki posameznih občanov kar krajevni odbori RK šele zbirajo.

Z JESENIC poročajo, da se je ponoči vrnila njihova strokovna skupina delavcev rezavcev in varilcev. Z njihovo sposobnostjo in pripravi je ta skupina veliko pomagala pri odstranjevanju ruševin.

Delavci SKOFJELOŠKEGA lesnoindustrijskega podjetja »Jelovica« so danes odposlali posebno montažno poslopije za prostore začasne pošte v porušeni Skopju. Predvideno pa je, da bodo tam izdelovali večje število lesenih montažnih hišic za začasno stanovanje brezdomcev prizadetega mesta.

ravnovesje med izdatki in dohodki navadno še najboljše. Tokrat so imeli 1 milijon 648 tisoč dinarjev presežka. Skofjeloško območje je bilo običajno pasivno, ob letošnjem polletju je imelo več kot 13 milijonov dinarjev presežka. Nekateri podatki že kažejo na težnjo zmanjševanja števila posameznih vrst izdatkov za zdravstvo. Tako je bilo na primer za ambulantno zdravljenje izdano 5,5 odstotka več denarja kot lani ob polletju, kar spričo višjih cen pomeni manjše število uslug. Izdatki za zdravljenje v bolnicah so se znižali za 8 odstotkov, čeprav je povprečna cena oskrbnega dne (v ljubljanskih bolnicah) narasla od 3456 na 4202 dinarja. Izdatki za zdravila so bili skoraj za petino manjši. Močno so narasli izdatki za zobno nego (za 66,5 odst.) - S.

Kako izvajamo republiška priporočila o nalogah in ukrepih na področju urbanizma

Pospešimo dosedanje priprave

V prihodnjih mesecih bodo še preostale gorenjske obč. skupščine sprejele odloke o vplivnih območjih — Prvi obč. urbanistični zavod v okraju

Urbanistična vprašanja urejata pri nas v okviru zakonodaje dva predpisa, in sicer zvezna temeljna uredba o generalnem urbanističnem planu in republiški zakon o urbanističnih projektih. Prvi zakonski akt rešuje prostorsko planiranje, drugi pa urbanistično ureditev mest in naselij. Hkrati s tem naj morda bolj kot zanimivost omenimo, da ustrezní republiški zakon določa, da se šteje na Gorenjskem za mesta šest krajev (Bled, Jesenice z okoliskim naseljem Hrušica, Kranj, Radovljica, Škofja Loka z okoliskimi naselji Suha in Stari dvor ter Tržič z okoliskimi naselji Pristava in Križe), za mestna naselja pa kraji Bohinjska Bistrica, Kranjska gora, Mojstrana, Zelezniški in Česnjica ter Ziri.

Zaradi pomanjkanja urbanističnih zakonov in predpisov pa urejajo ne dokumentacije imamo pri nas še nekatere dopolnilne zakone in predpise, ki urejajo nekatera potrebna in bolj ali manj specifična vprašanja glede urbanizacije. Vsi

za posamezna naselja, kraje in mesta potrjene urbanistične dokumentacije. Hkrati pa ti zakoni usmerjajo stanovanjsko in komunalno ureditev samo za krajše obdobje.

Pomembnost urbanistične dokumentacije je torej očitna in kljub tej pomembnosti in priporočilom okrajnega ljudskega odbora in republiških organov v preteklih letih na tem področju nismo kdove kaj naredili. Takšno stanje je narekovalo ljudski skupščini LRS, da je lani izdala še posebno priporočilo o nalogah in ukrepih na področju urbanizma, stanovniške graditve in komunalnega gospodarstva. S temi priporočili so bila dana občinskim ljudskim odborom oziroma sedanjim skupščinam tudi navodila za delo v prihodnje, poudarjena pa je bila tudi potreba, da občinske skupščine sprejmejo odloke o vplivnih območjih.

(Nadaljevanje na 2. str.)

Zelo veliko obiskovavcev Gorenjskega sejma

Kranj, 6. avgusta — Na trinajstem GORENJSKEM SEJMU blaga široke potrošnje, ki so ga v petek odprli v Kranju, so v prvih štirih dneh zabeležili zelo dober obisk — število obiskovavcev se je povzpelo na 25 tisoč. Najboljše obisk je bil v nedeljo, ko si je sejem ogledalo več kot 10 tisoč ljudi. Uprava Gorenjskega sejma vsak dan spremlja tudi vrednost prodanega blaga in sklenjenih kupnih pogodb. Ta za prve štiri dni znaša 160 milijonov din, največja doslej pa je bila že takoj prvi dan, ko so podjetja prodala za 50 milijonov dinarjev svojih artiklov. — Kot smo izvedeli, bo predsednik kranjske obč. skupščine Martin Košir v petek zvečer sprejel predstavnike podjetij, ki na letošnjem Gorenjskem sejmu razstavljajo svoje blago, in se z njimi pogovarjal o nekaterih vprašanjih sodelovanja na sejmu. - Z.

Iz blejske statistike

Sleherno leto več tujcev

BLAD, 5. VIII. — Bežen pogled v evidenco gibanja turistov v zadnjih letih nam lahko služi kot osnova za marsikateri dokaj zanimiv zaključek. Nedvomno je najpomembnejši ta, da iz leta v leto vztrajno raste odstotek tujih turistov in primerjavi s skupnim številom vseh gostov, ki obiščejo Bled. Za dokaz nekaj sicer suhoparnih podatkov!

Kot dan, ki nam bo služil za primerjavo, vzamemo prvi avgust vse od leta 1957 naprej. Leta 1957 je bilo ta dan na Bledu 1.268 gostov, od tega domačih 717, tujih 551; leta 1958 skupno 1819, od tega domačih 919, tujih 900; leta 1959 skupno 2210; domačih 1194, tujih 1016; leta 1960 skupno 2211, domačih 1119, tujih 992; leta 1961 skupno 2149, domačih 1179, tujih 970. Preteklo leto, to je 1.1962 je bilo na dan prvega avgusta prvič v obravnavanih letih in verjetno tudi vse doslej število tujih gostov (1123) večje od števila domačih (925), medtem ko je bilo skupno število gostov lani ta dan (2048) nekoliko manjše od leta 1961.

Kakšno pa je gibanje turistov v prvih dneh avgusta leta 1963? Prvega avgusta je bilo na Bledu skupno 2840 gostov, od tega domačih 1004 in tujih 1836; drugega avgusta skupno 2798, domačih 1023, tujih 1775; tretjega avgusta skupno 2948, domačih 1070, tujih 1878 in četrtega avgusta skupno 2942, od tega domačih 1067 in tujih 1875. Število gostov na dan tretjega avgusta letos je bilo v mesecu avgustu v zadnjih sedmih letih največje, precej se mu je približeval le 11. avgust preteklega leta, ko je bilo na Bledu na primer 2916 turistov. — P.

Iz Kranja je odpotovala skupina mladine iz pobratenega mesta La Ciotat, ki je bila na tritedenskem obisku v Kranju. Z njimi so odpotovali tudi mladinci in mladinke iz Kranja na podobni obisk v to bratsko francosko mesto

XIII. gorenjski sejem V Kranju od 2.-13. avgusta

Pestra izbira blaga široke potrošnje
Bogati večerni zabavni programi

Prispevki kolektivov

KEMIČNA RADOVLJICA
Kemična tovarna Podnart tro-
dnevni zaslužek v vrednosti 500
tisoč din, podružnica zavoda za
socialno zavarovanje 10 odstotkov
od mesečnih prejemkov, občinski
skupščina 2.000.000 din, uslužbeni
skupščina dva delovna dneva v vi-
šini 315.000 din, Veriga 1 dan in 1
milijona 500.000 din iz sklada SP
Elan 1 dan in 500.000 din iz sklada
skupne porabe, kolektiv Almir
500.000 din, kamping »Šobec« 100
tisoč din, množične organizacije
Begunje 100.000 din, »Grajski dvor-
2 delovna dneva, hotel Jezero 1
dan, Okovje Kamna gorica 80.000
dinarjev, LIP Bled iz sklada 300
tisoč din in en delovni dan, Spe-
veriga Bled 1 delovni dan, »Želez-
nina« Radovljica 75.000 din, hotel
Jelovica Bled skupno 500.000 din,
hotel Toplice 700.000 din iz nabi-
ralne akcije gostov in pol vagona
žimnic in pohištva, hotel Park 500
tisoč din kolektiv in 19.000 gostje,
Sport hotel 2 delovna dneva, Vo-
dovod Račavljica 200.000 dinarjev,
služba prve pomoči 2 dneva v
vrednosti 13.000 din, Sukno Zapu-
že 120 odevj, počitniški dom »Slav-
ko Slander« 10 odevj, Murka Lesce
15 garnitur žimnic, Tapetništvo
Radovljica 10 žimnic, kmetijska
zadruga Jelovica« 1 vagon krom-
pirja in mladinski dom Bohinj 20
žežice.

3. avgusta — Na sestanku s predstavniki gospodarskih organizacij škofjeloške komunije je bilo sprejeto priporočilo, da bodo člani kolektivov prispevali za pomoč prizadetemu Skopju svoj dnevni zaslužek.

in: dom sleph (uprava) 20.000
 in: invalidske delavnice sleph
 50.000 din; Elra Skofja Loka
 100.000 din; Gorenjska predilnica
 230.000 din; »Gradiša«, obrat Sk.
 in: LI Jelovica 2.200.000 din;
 in: LI Jelovica 2.200.000 din;
 in: kmetijsko gospodarstvo Skofja
 Loka 415.000 din; komunalno pod-
 jetje Remont Skofja Loka 680.000
 din; gostinsko podjetje Krona
 20.000 din; trgovsko podjetje
 Merkur Skofja Loka 60.000 din;
 in: TI Skofja Loka 2.700.000 din;
 in: Veletrgovina Loka 400.000 din; Me-
 rarija Skofja Loka 100.000 din;
 in: Odeja Skofja Loka 120.000 din;
 in: lekarna in štampilnica 150.000 din;
 in: slikopislarstvo Šk. Loka 100.000
 din; SGP Tehnik 1.300.000 din;
 in: pozno gospodarstvo Kranj, ob-
 kati Skofja Loka 300.000 din; Ter-
 postal Bodovlje 320.000 din; Invalid
 186.000 din; Železnina
 Loka 90.000 din; občinsko sodišče Skof-
 310.000 din; zdravstveni
 52.000 din; lekarna Skofja
 ke kupišnice 220.000 din; MLIP
 Češnjica 1.000.000 din; čevljarna
 in: batovec Češnjica 208.000 din;
 in: obrtno podjetje Skupnost Želez-
 100.000 din; trgovsko podjetje
 Sora Železniki 70.000 din; kombi-
 in: Sovodnj 150.000 din; stano-
 vna skupnost Skofja Loka
 (zaposluženci) 126.000 din; Komu-
 nalna banka 500.000 din; Narodna
 banka 60.000; služba, družbenega
 in: in: 1.700.000 din; Iskra Želez-
 200.000 din; Čevljar Gorenja
 1.000; Marmor, Hotavlje 100.000;
 in: ljubljana, Transport PE Skofja
 Loka 1.000.000 din; podjetje Var-
 ost Skofja Loka 27.000 din; za-
 poslovanje delavcev Sk.
 Loka 34.878 din; dljaški dom Sk.
 Loka 20.000 din; ljudska knjižnica
 in: osnovna šola Sovodnj
 50.000 din; Obo SZDL 36.000 din;
 in: Obo SZDL 20.000 din; Delavska univer-
 za Skofja Loka 14.000 din; SSPD
 Loka 4.000 din; osnovna šola Bukovica
 Loka 34.000 din; stanovanjski sklad Šk.
 Loka; združena kmetij-
 in: združna Skofja Loka 500.000
 din; sešir Skofja Loka 800.000 din;
 in: poklici gasivci 10.000 din; Obo
 Loka 50.000; društvo
 in: Sora Skofja Loka 50.000;
 in: Obo SZDL Skofja Loka 27.000 din;
 in: prihodniki varizacije JLA Skofja
 Loka 160.000 din; Odeja Skofja
 Loka (odeje) 200.000 din; občinska
 in: knjižnica Skofja Loka je iz izred-
 ne proračunske rezerve nakazala
 1.000.000 din.

lepe v materialu: Gorenj-
predilnica (za odeje) 100.000
konfekcija Kroj (ženske, mo-
otroške obleke 1.000.000
MLIP Češnica (5 kubičnih
150.000 l) LTH so
zavodu za transfuzijo krvi
na voljo dve hladilni omari.

A black and white photograph of a tall, multi-masted sailing ship, possibly a schooner, with several people visible on the rigging and masts. The ship is set against a dark, forested background. The image is oriented vertically on the page.

Beograjski taborniki so v svoji gozdni šoli v Završnici pokazali, kako je mogoče postaviti šotore enega nad drugim. Zanimivo, ali ne?

Več pozornosti razvoju turizma

Jesenice — Ko so leta 1911 ustanovili olepševalno društvo, so ugotovili, da so Jesenice primerni za razvoj turizma. Po osvoboditvi so začeli pospeševati razvoj in zato so leta 1953 preimenovali olepševalno društvo v turistično. Leto se je ukvarjalo predvsem z notranjo ureditvijo in pridobivanjem novih članov, ki jih je danes že okoli 200. Ker se je društvo vseskozi borilo s finančnimi težavami in je bilo delčno pre malo razumevanja, ni doseglo več-

jih, uspehov pri olepševanju Je-
senic in razvoju turizma. Sedaj
je poglavitna stvar v delu jese-
niškega turističnega društva vsa-
koletna organizacija tradicionalne-
ga »tedna narclsa«.

V letošnjem letu se je dejavnost vendarle nekoliko premaknila z mrtve točke, čeprav je društvo še vedno odvisno le od članarine in plakatiranja. Društvo je nabavilo nove, železne plakadne table, ki so nameščene na Jesenicah, Javorniku, Hrušici, v Zirovnici in na Blejski Dobravi, dalje nove table za vozne rede avtobusov in obnovilo klopi ter jih namestilo na najprimernejša mesta. Razen tega bodo še letos uredili gozdno-lovski pot od Murave do Prihoda. Z njo bodo razbremenili avtomobilsko cesto Jesenice — Planina pod Golico po prijetnem gozdnem hiađu, če bodo imeli dovolj sredstev na razpolago, bodo uredili tudi razgledno pot, ki je pomenila pred leti najlepše jeseniško sprehajališče in je danes skrajno zaprta. V mislih imajo tudi postavitev primerne paviljona za prodajo razglednic in spominkov.

Vse to kaže, da na Jesenicah ne manjka dobre volje za izboljšanje turizma, vendar po izjavi

Narodne pesmi in plesi ob Šob- čevem bazarju

Preteklo nedeljo so lepo vreme, čebelarški dan in gostovanje ansambla narodnih plesov ter kormornega zbora Svobode Jesenice privabili k Sobčevemu bazarju nad 10.000 domačin in tujih turistov. V prijetnem gozdičku okrog bazarja je bilo vse živo. Mnogi so si ogledovali razstavo čebelarjev in se lahko tudi posladkali z njihovimi izdelki.

Posebnost minule nedelje pa je bil večer jugoslovanskih narodnih plesov in slovenskih narodnih pesmi, ki sta ga priredila ansambel narodnih plesov in komorni zbor z Jesenic. Okrog terase se je zbralo nad 3000 domačih in tujih gostov, ki so z zanimanjem sledili programu. Domačim gostom so bili plesi že več ali manj znani, navduševali pa so se nad originalnimi nošami in odličnim izvajanjem. Tujce pa so razen noš in kvalitete navduševali predvsem temperamentni ritmi in bogata kulturna preteklost jugoslovanskih narodov. Nič manj pa niso bili navdušeni nad živahnimi in melanholičnimi melodijami slovenskih narodnih pesmi. Zanimanje za to prireditev in izredno navdušenje navzočih naj bo organizatorju spodbuda, da v prihodnje tudi ob Sobčevem bjarju uvede podobne nastope in nudi z njimi predvsem tujcem možnost spoznavanja bogate slovenske in jugoslovanske kulture. — U.

Izkoriščanje in ohranitev naravnih lepot

Značilnosti naših turističnih predelov naj bi bile v drobnih prikupnih elementih

Zavod za urbanizem Bled se ukvarja z več pomembnimi nalogami. Tako bodo v tem mesecu začeli izpolnjevati naročilo za generalni urbanistični načrt Bleda. Z njim bodo rešili vprašanja stanovanjskih, športnih, hotelskih in drugih con, zachtali ureditev prometa in podobnega. Obenem bodo morali izdelati definitivni zazidalni načrt za center Bleda. Pri tem se bodo posluževali na natečaju nagrajenih projektov. Obdelali jih bodo glede na celoto, konkretizirali z novimi lokacijami za nove, predvsem gostinske objekte, koordinirali s prometno mrežo in njeno navezavo na avtomobilsko cesto ter naredili druge potrebne zaključke. V tem okviru je važno vprašanje nove avtobusne postaje in osrednjega parkirnega prostora.

Pred kratkim so na zavodu izdelali zazidalni načrt za center Bohinjske Bistrice, sedaj pa imajo v delu zazidalni načrt za širši center Radovljice in stanovanjsko sosesko na območju tovarne Veriga v Lescah. Med naročili je tudi izdelava regulacijskega načrta za center Jesenic in naselja za delavce.

Zavod je začel z delom v začetku tega leta, ustanovili pa sta ga občini Radovljica in Jesenice. Njunji območji imata namreč veliko skupnega, saj sta dolini Save Bohinjske in Dolinke s Triglavskim pogorjem med najlepšimi pokrajinami v Sloveniji. Z ustanovitvijo lastnega urbanističnega zavoda so želeli preprečiti neenotno in neusklajeno ravnanje območja. Ševarjenje urbanističnih nalog, ki so jih prej morali poverjati različnim izvajavcem, obenem pa urbaniste tudi neposredno približati okolju in jim omogočiti, da se vanj živijo ter delajo tako zares uspešno.

Vodilna naloga zavoda za urbanizem je namreč ta, da z urbanistično dokumentacijo utrdi značaj omenjenega področja, ga upešablja za rekreacijo in turizem, za kar po klimatskih in estetskih kvalitetah najbolj ustreza, obenem pa zaščiti pokrajino. Strokovnjaki zavoda pri urbanizaciji upoštevajo več načel. Pazijo, da so nove gradnje usklajene z okoljem, da to ne izgubi svojih naravnih značilnosti. Menijo, da bi morala biti naša moč in privlačnost v drobnih intimnih elementih, v kulturnem odnosu do naše arhitekture, hrane, oblačjev. Razsežnost predela namreč ni tolikšna, da bi prenesla mondana letovišča z velikimi kapacitetami.

S temi težnjami je treba uskladiti urbanistično dejavnost. Pri določanju vikend naselij je na primer treba misliti na to, da se ne vezujemo preveliki lepi predeli. Preprečili naj bi gradnjo ob jezerih, da bi obala ostala last sprehajavcev. Posebej je treba misliti na ohranitev tišine. Konkretna naloga pri tem je že predvidena tranzitna cesta Lesce – Bohinj. Razen tega že predvidevajo skrčenje gradbenih okolišev. Posebno vprašanje so Jesenice, kjer zaradi nezdravega podnebja življenjski pogoji niso najboljši, pa si zato mnogi delavci gradijo bivališča v drugih naseljih. In povzročajo nenaravni prirastek. — M. S.

V korist blejskega turizma (in gostinstva)

Festivalno dvorana bo letno zasedena povprečno 145 dni

Zakaj so na Bledu zgradili FESTIVALNO DVORANO oziroma kako so to odločitev utemeljevali? Povsem preprosto; z dograditvijo objekta so želeli aktivirati neizkoriščene gostinske zmogljivosti v predsezoni in posezoni ter v zimskem času. Doslej so v ta objekti investirali skupno 190 milijonov dinarjev, za dokončno dograditev pa je potrebnih še nadaljnjih 36 milijonov dinarjev.

Splošna gospodarska banka SRS je občini Radovljica že odobrila investicijski kredit v znesku 36 milijonov dinarjev za dograditev FESTIVALNE DVORANE na Bledu. Šele po tej investiciji bo namreč objekt lahko dokončno služil svojemu namenu. Ob sedanjem pomanjkanju klimatskih naprav, ki so tudi glavni nosilec omenjene investicije, dvorana sedaj poleti skoraj ni bila uporabna, ker je bila prevroča, še manj pa v izvensezonskem času in pozimi, ker ni bilo možnosti ogrevanja.

Festivalna dvorana na Bledu ima sedemsto sedežev. Ustrezni ekonomski izračun predvideva, da bo dvorana letno zasedena takole: s strokovnimi kongresi in zasedanji 30 dni, z raznimi prireditvami in sejmi 55 dni in s filmskimi snemanji 60 dni — skupno torej 145 dni na leto. Celotni dohodek od prireditev, najemnin za kongrese in najemnin za notranje filmsko snemanje pa je predviden letno v višini 15 milijonov dinarjev. Razen direktne rentabilnosti v dinarjih in deviznega efekta pa bo dograditev festivalne dvorane indirektno vplivala tudi na obisk domačih in tujih gostov. Posebno se bo povečal obisk v maju in juniju ter septembru in od srede decembra do konca februarja. Seveda pa je povsem razumljivo, da bo morala komercialna služba organa, ki bo upravljal dokončno dograjeno dvorano, poskrbeti na vse možne načine za organizacijo raznih manifestacij od kongresov do drugih zborovanj v jugoslovanskem in mednarodnem merilu, predvidenega mednarodnega filmskega sejma itd. — P.

Seminar še pred pričetkom šolskega leta

Jesenice — Zavod za prosvetno-pedagoško službo na Jesenihah bo organiziral od 28. do 31. avgusta štiridnevni seminar za prosvetne delavce iz območij občin Jesenice in Radovljica. Na zavodu smo izvedli, da bo to prvi daljši in doslej najbolj obiskan seminar, saj se ga bo udeležilo nad 400 prosvetnih delavcev. Zaradi velikega števila udeležencev bo seminar razdeljen v štiri skupine;

ri bodo za šole prve stopnje, ena pa za šole druge stopnje. Izbrane teme o metodiki, značilnosti nove ustave, splošno o filmu in filmski vzgoji, učnem načrtu in pouku o filmu z metodološkimi vidiki, bodo podali priznani predavatelji. Seminar bo delu prosvetnih delavcev v prihodnjem šolskem letu koristil predvsem zato, ker bo organiziran pred pričetkom pouka. — U.

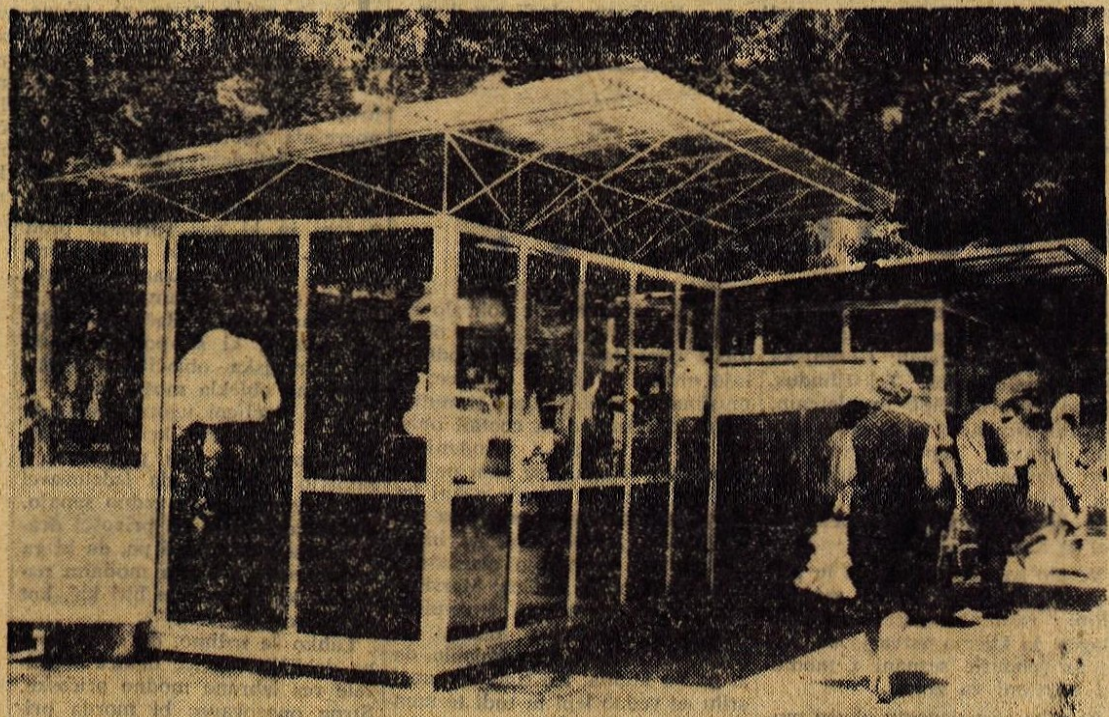
Ob Savi Dolinki

● **NA PODKORENSTEM**
SEDLU tujci radi kupujejo razglednice naših krajev gora. Ne morejo pa verjeti, da so v prodaji samo tiste z zimskimi posnetki, z letnimi ljudi pa ni. Da prodajajo na jugoslovansko-avstrijski meji, prek katere gre dnevno okoli tisoč inozemskih turistov, v teh vročih poletnih dneh zimske razglednice, je vsekakor nerazumljivo in ta primer našemu turizmu ne more biti v ponos.

● **NA VRŠČU** lepo napredujejo začetna dela za gradnjo novega Tičarjevega doma. V prvih 14 dneh so izdelali temelje za kletne prostore, v naslednjih pa bodo nadaljevali z delom. Vse kaže, da bo v po-častitev 60-letnice planinstva na Vršču, ki jo bodo praznovali prihodnje leto, stal že nov Tičarjev dom. Gradnja tega objekta je bila nujna, saj je starl dom premajhen in neprimeren za goste.

● **NA PLANINI POD GOLICO** imajo iz leta v leto več domačin in tujih turistov. Da bi se turizem v tem lepem gorskem kraju bolje razvijal, nameravajo ustanoviti samostojno turistično društvo. Dolej je spadala Planina pod Golico pod Turistično društvo Jesenice.

● NA JESENICAH je Svoboda »Tone Cufar« namenila žrtvam strašnega potresa v Skopju dohodek devetih kulturnih prireditev. Ansambel narodnih plesov bo izvedel tri samostojne nastope, godba na pihala in konorni zbor pa bo sta priredila po tri celovečerne koncerte. Predvidevajo, da bodo skupni dohodki teh devetih prireditev znašali 200 tisoč dinarjev.

Na Bledu — nasproti hotela Park — so pred dnevi odprli paviljon, v katerem prodajajo kvalitetne izdelke iz stekla in keramike. Že v prvih dneh je bila prodaja v pavillonu kar zadovoljiva.

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodajam nov šivalni stroj entlarico na elektro ali nožni pogon. — Dvorje 25, Cerklje 2894
Tako ugodno prodam Tomos-Puch 175 cm. — Naslov v podružnici Jesenice 2939
Prodajam 90 kg težkega prašiča. — Sp. Brniki 23 2940
Prodajam letošnje seme inkarnatke (rdeče detelje). — Voklo št. 49 2941
Prodajam letošnje seme rdeče detelje. — Smartno 22, Cerklje 2942
Prodajam sobni klavir, dobro ohranjen in primeren za začetnike v glasbeni šoli. — Naslov v oglasnem oddelku 2943
Prodajam drvarnico 5 x 43. Primeren tudi za rejo prašiča ali koze. — Naslov v ogl. oddelku 2944
Poceni prodajam klavir z leseno konstrukcijo. Naslov v oglasnem oddelku 2952
Ugodno prodajam dobro ohranjeno spalnico. Kranj, Stražiška 28 2953
Ugodno prodajam novo kredenco. Tenetiše 4 2954

kupim

Kupim mlatnico s tresenjem in reto. — Jože Benedik, Pozirno 2, Selce nad Skofjo Loko 2945

ostalo

Oseba, ki je izgubila ključke na trgu, jih dobi pri Bocu, Cesta talcev 47 2946
Obveščamo cenjene goste, da dela pediker v našem salonu v Kranju, Maistrov trg 12 — vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Brivsko-frizerski salon Kranj 2906
Gamsoval bal z lovskim krstom in otvoriljivo kočjo na Krški gori 11. avgusta 1963 ob 11. uri dopoldne. — Vabljeni! 2934
Vzamem šiviljo na dom za 14 dni. Dam tudi prenočišče. — Naslov v oglasnem oddelku 2947
Izgubila sem drap volneno jopico od Zlatega polja do Drulovke. — Poštenega najditelja prosim, da jo vrne proti nagradi v oglasni oddelk 2948
Sobo in hrano v Kranju dam za varstvo otroka in pomoč v gosp. dinjstvu v dopoldanskih urah. — Posebno zaželena upokojenka. — Naslov v oglasnem oddelku 2949
20.000 din nagraje dam osebi, ki bi sprejela v oskrbo kjerkoli v okolici Kranja mirnega upokojenca. — Cenjene ponudbe naslovite na oglasni oddelk pod »Oskrba« 2950
Odšel je od doma neznan kam slaboumni Andrej Porenta, star 63 let; kdo ve kaj o njem, naj javi ljudski milici. — Franc Porenta, Sv. Duh 93, Sk. Loka 2951

Gibanje prebivalstva

V KRANJU

Poročili so se: Janez Vrhovnik, gumar in Marija Uranič, kmečka delavka; Stefan Gorjanc, peskar in Franciska Podlipnik, delavka
Rodile so: Cilka Modrijan — deklico, Alojzija Grah — dečka, Ana

Kostovski — dečka, Antonija Prosen — dečka, Ljudmila Podobnik — deklico, Marija Snedic — dečka, Antonija Meglič — deklico, Vukosava Cekič — deklico, Vida Oman — dečka, Olga Medič — deklico, Milena Bajželj — deklico, Angela Lombar — dečka, Franciška Celar — dečka, Ana Mehle — deklico, Tomka Kovačević — dečka, Kristina Stavrov — dečka, Alojzija Simmonec — dečka, Alenka Kozlevčar — deklico, Franciška Papler — dečka, Marija Praprotnik — dečka
Umrli so: Ignac Prosen star 80 let, upokojenec

NA JESENICAH

Poročili so se: Jože Rozman, profesor in Marija Romih, tov. delavka; Ciril Kalan, strojni delavec in Olga Lukman, gospodinja

Rodile so: Francka Goričnik — deklico, Marija Kovačič — dečka, Ferida Begović — dečka, Marija Bilbič — deklico, Mihaela Jarković — deklico, Vera Končič — deklico, Justina Grilec — deklico, Bogomila Pangerc — deklico, Viktorija Bizjak — deklico, Mihaela Zupan — deklico, Slavica Oblak — dečka, Marija Cuder — deklico, Marija Čajič — dečka, Valentina Šmid — dečka, Veronika Gartner — deklico, Jerca Svetina — dečka
Umrli so: Jakob Cegnar star 68 let; Marija Sargo stara 65 let; Janez Lampret star 76 let; Alojz Anderle star 73 let; Neža Potočnik stara 79 let

objave

Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolenega želodca ali jeter in žolča ali ostalih prebavil. Uporabljajte vendar rogaško »Donat« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava. Zahtevajte ga v svoji trgovini, te pa ga dobijo v grobljenskem trgovskem podjetju »Živila« Kranj, Vetrarogovni »Loka«, Skofja Loka in podjetju »Vino Gorenjka«, Jesenice.

S sodišča

»Specializirak« se je na kolesa

Tridesetletni Damijan Vonič je bil pred dnevi že deseti na zatožni klopi in se je moral kot v večini prejšnjih primerov zagovarjati zaradi tatvine kolesa. Tokrat ga je ukradel Milki Stirm v Vopovljah in ga skril v bližnjem gozdu, da bi ga potem v temi odpeljal naprej in prodal, kot je bil tega že vajen. V tem kraju je bil zaposlen kot gozdni delavec, vendar so domačini na srečo že spoznali njegovo slaba nagnjenja in so ga zato takoj osumili tatvine. Prijeli so ga organi ljudske milice v Cerkljah. Storičev je skušal prepričati miličnike, da je sam videl tatu, kako je kolo skril, razen tega jim je celo pokazal skrivališče, čemur pa miličniki niso verjeli. Občinski sodišče v Kranju ga je kot večkratnega povratnika obsodilo na 8 mesecev zapora.

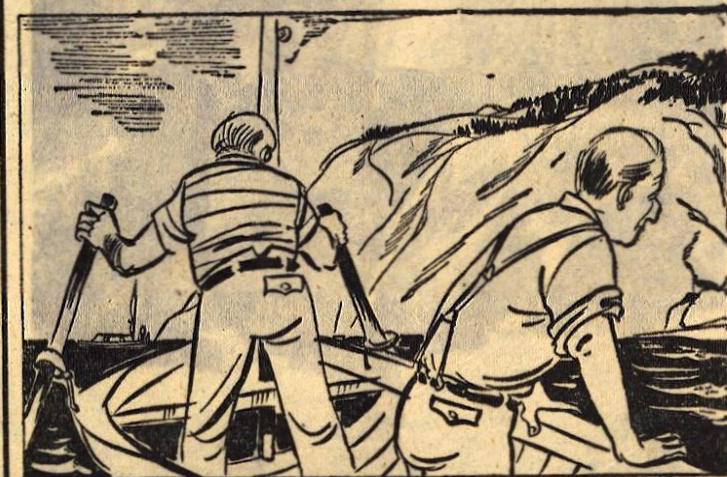
Okrožnemu toživcu pa se je zdel kazni premala, zato se je pritožil in dosegel, da je okrožno sodišče v Kranju zvišalo kazni na 16 mesecev zapora. Obdolženec je postal družbi kot trdovraten povratnik že tako nevaren, da je bilo treba poseči po eksperimentalni kazenski meri. Tatvine so mu prišle že v navado. Za seboj ima več kot 5 let zapornih kazni, pa ga vse skupaj še ni prav nič potušilo in stregnilo. Ničesar mu niso mogli šteti kot olajševalno okoliščino. Za takega storivca, ki je za svoja dejanja kazensko v polni meri odgovoren, ne preostane nobeno drugo prevzgojno sredstvo kot še višja zaporna kazni. Pa tudi družba ima vso pravico, da je pred takimi storilci primerno zavarovana.

Drago Vresnik

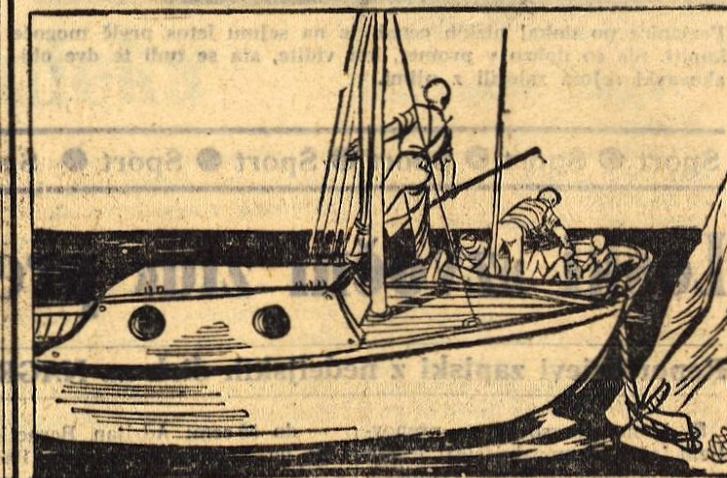
ZAKLAD NA OBALI

Nemca sta se po kratkem posvetu odpravila na ploščad. Kurt je imel vse pripravljeno. Platno je potegnil iz grmovja in si oprtal nahrbtnik. Težak zavoj sta dvignila s skupnimi močmi.
»Kadarkoli ga dvignem, se mi zdi težji,« je rekel Kurt. »Sreča, da me smrčavci niso opazili pri delu.«
»Beži, kaj bodo taki otroci!« je rekel Werner.
»Dobro, da je najmanjši izginil,« je rekel Kurt. »Stilka po naših starih položajih na drugem bregu.«
»Pojdiva, ne zapravljajva časa s fantini.«
»Samo najmanjšega morava najti, da ga vzameva s seboj.«

»Kar pustiva ga,« je rekel Werner. »Najbrž ne bo ničesar videl. Z onimi takoj opravi. Tu nimajo telefona in preden se bo pa glavec domislil, da sva mu ugrabila postelje, bo že prepozno.«
»Ne vem, fant je videti vražje blister.«
»Slišiš, dovolj o tem,« je rekel Werner. »Pohitiva raj!«
Kurt ni več ugovarjal. Skoraj stekla sta po stezi proti svoji barki. Naložila sta prtljago, usnjen zavoj pa postavila pod klop. Werner je zgrabil za vesla, Kurt pa je opazoval tabor, da bi zagledal Mišo. »Dobro je, da je fant izginil,« je mrmral v tolažbo. Njegov pajdaš je naravnal barko proti motornemu čolnu.

Jure in Maša sta bila tako zaverovana v lov, ribe, školjke in rake, ki jih je prinesel Bojan, da barke in obeh mož sploh nista videla.
Prvi je naglo pograbil Jureta, drugi pa je z lahkoto opravil z Mašo. Samo Bojan je uvidel nevarnost. Hotel se je potopiti, toda oba Nemca sta ga zgrabila in vrgla na tla. Bojan je začel kričati, toda njegov glas je brez moči, slabotno prihajal izza maske. Kurt je stal razkoračen nad njim in preteče dvignil veslo.
Werner je skočil k volanu. Motor je zabrel in čoln je potegnil za seboj barko. Werner je vrgel Kurtu vrv.

BODICE

Tale dogodek mi je tako pri srcu, da ga za vse na svetu ne bi rad zamolčal. Takole mi je pripovedoval moj znanec:
»Pred kratkim... ponedeljek je bil. Pet minut čez enajsto ponoči sem se ustavil na bencinski črpalnici v Radovljici. Kaj pa sem hotel? Bencin v motorju mi je domala pošel in pred seboj sem imel še trideset kilometrov poti. V poslovnem prostoru črpalnice sem našel dva tovarisa, tretji pa se je mudil v sosednjem prostoru. Pa sem slabo naletel. Kar začudili so se, češ kako si upam ob takem času, ko so oni že opravili svojo dolžnost, nadlegovati za bencin. Tudi potem, ko sem jim razložil, da sem na milost in nemilost prepričan njihovi uvidenosti, se niso omečili. Eden izmed trojice mi je celo posmešljivo svetoval: »Pojdite na Bled, tam boste dobili bencin! Mi ga ne damo.«
Potem sem poiskal srečo na Bledu. Komaj pa sem se pripeljal do zadnjih hiš v Lescah, mi je stroj utihnil. Tako sem moral sredi noči potiskati težko motorno kolo proti Bledu. Ko sem se tako pehal navkreber, sem razmišljal o ustrežljivi

vosti ljudi, pa o tem, da je tudi poslovanje na bencinskih črpalnicah delček našega turizma. Če bi imel moj motor tujo registrsko tablico in če bi govoril v tujem jeziku, se mi to najbrž ne bi zgodilo. Nabhote sem se domislil bencinskih črpalnic onstran naših meja. Tamkaj je to poslovanje precej drugačno. Bencinske črpalnice med seboj kar tekmujejo v kulturni postrežbi. Vsakeogar gostoljubno postrežejo, ne glede na to, če si domačin ali tujec.«

»Naša zgodba je s tem končana. Priznajte, da je zapustila grenak priokus. In ob tem sem se spomnil bencinske črpalnice na Zlate polju v Kranju. Brez olepsavanja... ozornejšega poslovanja nisem zasledil še nikjer. Ko te oskrbijo z bencinom, vselej uprašanje: »So gume v redu? Voda? Olje? In med tem vsem vozilom brez izjeme očistijo zaprašena stekla. Prepričan sem tudi, da se na tej črpalnici ne bi pripetil dogodek iz prejšnjih odstavkov.«

»Ondaj sem se sprehajal po Javorovem predmestju v Skofji Loki. Na cesti pred mlekovskim obvaltom KZ Skofja Loka sem naletel na gručo otrok, ki so bili do kraja zaverovani v igro z žogo. Avtomobil in motorjeve, ki so vozili tam mimo, menda sploh niso videli. Kajpak... igra jih je tako preuzela, da so očasi v zadnjem trenutku poskakali izpred koles motornega vozila. Enkrat je manjkalo le za las, in če motorist ne bi z držnim slalomom obšel otrok, tedaj... Od strahu sem okamenel. Da bi preprečili nesrečo, bi kazalo nekaj storiti. Otroke bo kar težko pre-

dnu oceana. Tako bova zvedela, kaj se je zgodilo v resnici. Prav zanesljivo ga bom našel!«
»Vrata so se odprla, prikazala se je glava sprevednice, ki se je odključila in glasno rekla:
»Vedno nekaj šepetajo. Ne bosta prenehala? Čim sedeta v vagon, že pričneta z ljubeznijo. Vagon ni kraj za takšne reči. In ko prispeta tja, kamor sta se namenila — se lahko ljubita, dokler ne padeta v nezvest.«
Od strahu bi se najraje vdrl v tla vagona. Maša pa se sploh ni razburila. Odgovorila je z resnim glasom:
»Kaj naj storiva, ko sva mladoporočena. Medene tedne preživljava.«
Vrnila sva se v kupe, se še dolgo spogledovala in spominjala stroge sprevednice. Najini sopotniki v kupeju so spali in tako nisva smela nadaljevati pogovora.
Naslednjega dne dopoldne sva prispela v Voznosensk. S postaje sva se odpravila naravnost na obisk k Zinajdi Petrovni Steklovi.
»Tako, tukaj je stanovala moja dobra starka,« mi je Maša pokazala neznatno lešeno hišico, ki je s podolgovato obliko spominjala na barak. Okna so bila skoraj pri tleh, streha pa je preživljala poslednje dneve življenja.
»Teta Zina je delala v skladišču kuriva. Najbrž je tudi zdaj tam. Morda pa bi bilo bolje, če bi sprva zavila v hišo?«
Vrata niso bila zaklenjena. Maša me je prišla za roko in popeljala skozi mračen hodnik do sobnih vrat. Pogledala je vanjo in se presenečena zdrznila.
»Nekaj je narobe,« je vznemirjeno zašepetala in mi stisnila roko. Sočasno sva neke blizu zaslišala copotanje. V hodnik je posiljal slaboten žarek zimsko svetlobe in zagledala sva umazano stanko, oblečeno v staro in raztrgano zimsko domačo haljo. Razmršeni sivi lasje so ji padali po licih.
»Koga iščete?« je vprašala s hrupavim glasom.
»Zinajdo Petrovno Steklovo,« je odgovorila Maša.
Starka je stopila bliže in si pričela mirno ogledovati Mašo. Stal sem ob strani in čakal, da bo končala. Starka je bila slednjič le zadovoljna — dobro je proučila Mašin obraz in njeno postavo.

»Pridita semle,« naju je povabila starka. Spogledala sva se z Mašo in molče stopila za njo. Nekaj trenutkov zatem sva stala v majhni sobi, v kateri je velikanski zaboj zasedel polovico že tako skromne površine. V kotu je stala petrolejska svetilka.
»Vi ste Maša!« je rekla starka, sedla na zaboj in si s črno roko podprla šilasto bradico. »Maša ste. Takoj sem se spomnila, da ste vi. Pokojnica vas je večkrat omenjala.«
»Pokojnica?« je vzkliknila Maša.
»Vselej je pričakovala, da jo boste obiskali,« je očitajoče nadaljevala starka. »Iz postelje ni vstala in čakala je do poslednje ure. Zatisnila sem ji oči.«
»Kdaj?« je zašepetala Maša in se naslonila na vrata. »Kdaj ja umrla?«
»Pred kakšnimi tremi leti... Morda že pred štirimi... Ne, ne, o veliki noči bodo natančno tri leta... Naročila mi je in zabičala, naj vam izročim zvezek.« — Starka je kasljaje vstala, odprla pokrov zaboja, vzela iz njega majhen zvezek, zavil v umazano, mastno krpo, in ga izročila Maši.
»Kaj je tole?«
»Ne vem, otrok moj, kako naj bi vedela, ko je nisem vprašala? Slabo vidim. Čim je začutila, da se bolezen obrača na slabše, je zaprosila, naj ji prinesem črnilo in tale zvezek. Pisala je ves teden... nenehno je pisala... Pripravljala sem ji hrano, jedla pa je le toliko, da ni izpuštila duše. Nekaj jo je grizlo... Maša je pozabila name, mi je nekoč dejala. — Če bo prišla, ji izroči tale zvezek. Naj ga prebere. Če pa ne pride, pomeni, da je tako hotela usoda... Ti, vidiš, pa si prišla. Preberi, mila moja, preberi. In kdo je ta mladenič? Tvoj mož?«
»Mož,« sem odgovoril.
Maša je dolgo stala s sklonjeno glavo pred hišico in po licih so ji polzele solze. Odmaknil sem se, da bi ne bil v napoto. Do železniške postaje nisva spregovorila niti besedice. Vlak proti Moskvi je odhajal čez pol ure. Vagon je bil prazen. Maša si je grizla ustnice in gledala skozi okno. Opozoril sem jo, da še ni prebrala, kaj piše v zvezku. Odvila je krpo, vzela zvezek, ga odprla in ga takoj izročila meni pa dejala z jokavim glasom:
»Ne morem... Zdaj ne morem...«

VIKTOR GOLOSOVSKI

Želim verjeti

18

»Spominjam se,« je vzdihnila Maša. »Mojeno se spominjam majhne, ozke sobice. Vrata se odpirajo in vstopa mati. Hladna je, zardeva, diši po parfumu... Vzame me v naročje pa meče v zrak. Z glavo se skoraj dotikam stropa, bojim se, vendar mi je sočasno prijetno, ker sem v materinem naročju in ker letim tako visoko... Zdi se mi, da sva zatem šli nekam po ulici... Bila je zima.« — Maša je umolknila in se zmedeno nasmešnila, ko da je nečesa karva...
»To je vse?« sem vprašal. »Malo! Zinajda Petrovna bi menda vedela kaj več.«
»Odpotovali bi radi k njej v Voznosensk? Kakor hočete, toda potovanje vam ne bo koristilo.« — Maša je brezupno odkimala z glavo. »Najvno je, ker upate, da je mama Zinajdi Petrovni pripovedovala karkoli o svojem ilegalnem delu.«
»Nikar ne ugibajva,« sem odgovoril. Začutil sem, kako je apatičnost splahnela, kot bi jo veter odpihnil.
»Mala polmračna postaja čakalnica se je počasi polnila. Odsla sva v okrepčevalnico in popila vsak skodelico mlečne granke kave. Ob desetih zvečer je na postajo pripeljal vlak in naju po kratkem postanku odpeljal dalje proti Voznosensku.
Spet sva stala na prekriti ploščadi brzega vlaka, tako kot prejšnji večer, ko sva polna nejasnih upov potovala na obisk k Majborodi. Maši sem pripovedoval o svojem prvem službenem potovanju na gozdno gospodarstvo v sibirski tajgi. Lastna zgodba me je tako razvnela, da sem med pripovedovanjem pograbil Mašo za roko. Imela je tople in mehke prste. Zadržali so v moji pesti. Maša je zardeva in se malce odmaknila, vendar ni umaknila dlani iz moje pesti. Prekinil sem pripovedovanje, se sklonil k njej in zašepetal:
»Nikar ne obupajte, Maša! Za vas bi vse storil. Človeka, ki ve resnico o vaši materi, bom poiskal, čeprav se skriva morda na

